

Cofnodion a gadarnhawyd

Teitl y cyfarfod:	Cyfarfod Bwrdd CNC – Sesiwn Gyhoeddus Llyfrgell Gladstone, Penarlâg, Sir y Fflint a Microsoft Teams
Dyddiad y cyfarfod:	22 Medi 2022
Aelodau'r Bwrdd a oedd yn bresennol:	Syr David Henshaw, Cadeirydd Clare Pillman, Prif Weithredwr Yr Athro Steve Ormerod, Dirprwy Gadeirydd Karen Balmer Julia Cherrett Geraint Davies Zoë Henderson Yr Athro Calvin Jones Mark McKenna Dr Rosie Plummer Yr Athro Peter Rigby (drwy Teams)
Aelodau o'r Tîm Gweithredol a oedd yn bresennol:	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Datblygu Corfforaethol Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnach Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau
Unigolion ychwanegol a oedd yn bresennol:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd (yr holl eitemau) Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch, Eitem 6 (Teams) Caroline Hawkins, Rheolwr Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad ac Asesu Strategol, Eitem 7 (Teams) Sarah Williams, Pennaeth y Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni, Eitem 7 Ieuan Williams, Uwch Syrfëwr Arbenigol, Eitem 8 Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir, Eitemau 8 a 9 Chris Collins, Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth, Eitem 11 Alun Attwood, Rheolwr, Monitro ac Adrodd, Eitem 11
Arsylwyr CNC:	Lyndsey Rawlinson, Pennaeth Gweithrediadau Gogledd-ddwyrain Cymru (yr holl eitemau) Kate Evans, Materion Cyhoeddus ac Ysgrifennydd Preifat (yr holl eitemau) Sarah Williams, Pennaeth y Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni (yr holl eitemau) Victoria Painter, Rheolwr Llywodraethu a Risg (yr holl eitemau)

Arsylwyr Kim Waters, Undeb Afonydd Cymru
Cyhoeddus: Rachel Evans, Y Gynghrair Cefn Gwlad
Dr Rachel Hodson, Cangen Iechyd Planhigion a Diogelu'r Amgylchedd, Llywodraeth Cymru
Cledan Evans, Cangen Iechyd Planhigion a Diogelu'r Amgylchedd, Llywodraeth Cymru
Aelodau ychwanegol o'r cyhoedd

- Datganiadau:**
- Dr Rosie Plummer – Aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro lle mae cyfrifoldeb cynllunio yn cynnwys dalgylch afon ACA Cleddau, parthau perygl o lifogydd, a chylch gwaith sy'n fwy nag 80 o ddynodiadau safle penodol o fewn ei ddynodiad tirwedd cyffredinol. Ymddiriedolwr Plantlife – Mae Plantlife yn gydweithredwr ar brosiect Natur am Byth.
  - Yr Athro Steve Ormerod – Aelod o ddwy Ymddiriedolaeth Natur Cymru (dim dylanwad ar bolisi); Is-lywydd yr RSPB (dim dylanwad ar bolisi); Cymrawd Sefydliad Siartredig Ecoleg a Rheolaeth Amgylcheddol (dim dylanwad ar bolisi); Diddordeb ymchwil wyddonol mewn ansawdd dŵr trwy Brifysgol Caerdydd
  - Zoe Henderson – Aelod (dim dylanwad ar bolisi): Y Gynghrair Cefn Gwlad; Ymddiriedolaeth Cadwraeth Helwriaeth a Bywyd Gwyllt; Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru
  - Clare Pillman – Cartref o fewn ffiniau'r Parc Cenedlaethol newydd arfaethedig (yn ymwneud ag eitem 6 ar yr agenda)
  - Syr David Henshaw – Cartref o fewn ffiniau'r Parc Cenedlaethol newydd arfaethedig (yn ymwneud ag eitem 6 ar yr agenda)
  - Yr Athro Calvin Jones – Aelod Pwyllgor Llywio Skyline
  - Geraint Davies – Aelod (dim dylanwad ar bolisi): RSPB Cymru; Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol; Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru; Undeb Amaethwyr Cymru; Ymddiriedolaeth Cadwraeth Helwriaeth a Bywyd Gwyllt
-

Ymddiheuriadau: Catherine Brown

Ysgrifenyddiaeth: Jocelyn Benger
Natalie Williams
Andrea Bennett

Eitem 1. Cyfarfod Agored

1. Agorodd y Cadeirydd y cyfarfod a chroesawodd bawb. Gwnaed datganiadau o ddiddordeb ac ymddiheuriadau fel y nodir uchod. Roedd y Cadeirydd wedi mynychu angladd y Frenhines ddydd Llun ac wedi cydymdeimlo ar ran CNC ar farwolaeth Ei Mawrhydi. Eglurwyd bod y papurau wedi'u cyhoeddi'n hwyr oherwydd bod cyfathrebu allanol wedi'i ohirio yn ystod y cyfnod o alaru cenedlaethol.
2. Eglurwyd ymddygiad y cyfarfod. Roedd opsiynau eraill yn cael eu hystyried ar gyfer gwella ymgysylltiad y cyhoedd â'r Bwrdd gan y cydnabuwyd bod y sesiwn Holi ac Ateb gyhoeddus yn dilyn cyfarfod cyhoeddus y Bwrdd yn gyfyngedig. Roedd eitem ar y mater hwn wedi'i chynnwys ar yr agenda.

3. Gofynnwyd i'r Bwrdd godi unrhyw faterion gyda'r papurau i'w hadolygu drwy bapurau gohebiaeth. Ni chodwyd unrhyw sylwadau.

Eitem 2. Adolygu'r Cofnodion a'r Cofnod Gweithredu

2A. Adolygu Cofnodion y Cyfarfod Cyhoeddus a gynhaliwyd 14 Gorffennaf

4. Adolygwyd y cofnodion o gyfarfod cyhoeddus 14 Gorffennaf a chytunwyd arnynt.

2B. Adolygu'r Cofnod Gweithredu Cyhoeddus

5. Adolygwyd a nodwyd y cofnod gweithredu.
6. Cynigiodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau y dylid cau Cam Gweithredu 2 gan fod y cam gweithredu brys wedi cael ei ddatrys, ac roedd y mater hwn wedi'i gynnwys yn y mesurau perfformiad. Cytunwyd i gau'r cam gweithredu hwn.
7. Tynnwyd sylw at y ffaith nad oedd y fersiynau a gadarnhawyd o gofnodion y Bwrdd wedi'u cyhoeddi ar y wefan. Ymddiheurodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd am y diffyg a chadarnhaodd y byddai hyn yn cael ei adolygu a'i ddatrys.

Eitem 3: Diweddariad gan y Cadeirydd

8. Cynhaliwyd gweithdy i'r Bwrdd ar yr agenda strategol. Roedd y Cynllun Corfforaethol newydd yn cael ei ddatblygu drwy'r broses weithredol a diddorol hon ac roedd wedi arwain at sgysiau cyfoethog ar yr heriau hinsawdd a natur. Byddai'r Cynllun Corfforaethol newydd yn cael ei gyhoeddi maes o law.
9. Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad byr ar y trafodaethau a oedd yn cael eu cynnal ar amrywiaeth eang o faterion.

Eitem 4: Adroddiad gan y Prif Weithredwr

10. Rhoddodd y Prif Weithredwr ddiweddariad ar yr adroddiad ysgrifenedig.
11. Roedd sychder wedi'i gyhoeddi ar draws Cymru gyfan yn gynharach y mis hwn, gyda chyfres o fesurau'n cael eu cyflwyno yn sgil hyn. Er gwaethaf y glaw diweddar, roedd yr amodau'n sych iawn o hyd, gyda lefelau cronfeydd dŵr isel. Roedd CNC yn parhau i weithio gyda chwmnïau dŵr ac eraill a oedd yn tynnu dŵr. Roedd pryderon, pe bai gaeaf sych, yna y byddai'r flwyddyn nesaf yn dechrau gyda lefelau dŵr isel iawn. Roedd y sychder wedi arwain at nifer o ddigwyddiadau tywydd sych a dŵr wyneb, ac roedd timau CNC wedi bod yn delio â materion llygredd a llifogydd dŵr wyneb.
12. Rhoddwyd diweddariad ar fflw adar. Cafwyd adroddiadau am ddirywiad rhai rhywogaethau allweddol, ac roedd CNC yn gweithio'n agos gyda'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, Cyrff Anllywodraethol Amgylcheddol ac eraill.
13. Roedd dwy Gynhadledd y Partïon (COPs) i fod i ddigwydd yr hydref hwn yn yr Aifft a Montreal. Roedd CNC yn gweithio gyda chwaer sefydliadau yn Lloegr a'r Alban i baratoi ar gyfer hyn a byddent yn mynychu digwyddiad yn Llundain 23 Tachwedd. Byddai hyn yn dod â'r cyrff cadwraeth natur statudol ynghyd, gyda'r nod o barhau â momentwm y COP blaenorol ynghylch y neges ar Natur Bositif.

14. Byddai cynulliad gyda'r Prif Weinidog ac eraill i drafod effaith yr argyfwng costau byw yng Nghymru. Roedd CNC yn sicrhau bod staff yn cael eu cyfeirio at gymorth a chynghor ar y mater hwn.
15. Cafwyd hysbysiad gan Lywodraeth Cymru (LIC) ar ddiwygiadau i gyfrifoldebau gweinidogol. Byddai newidiadau i bortffolio'r Weinyddiaeth Newid Hinsawdd. Yn fwyaf nodedig byddai Lesley Griffiths yn cymryd y cyfrifoldeb am nifer o feysydd allweddol CNC a rhannwyd y rhain gyda'r Bwrdd. Byddai cyfrifoldeb digidol yn cael ei drosglwyddo i Vaughan Gething a byddai Lee Waters yn canolbwyntio ar drafnidiaeth ar hyn o bryd. Byddai Julie James yn parhau i arwain ar CNC.
16. Rhoddodd yr Athro Steve Ormerod ddiweddariad ychwanegol ar sefyllfa fflw adar yng Nghymru. Roedd arwyddion gan nythfeydd bod miloedd o adar wedi cael eu heffeithio ac roedd dosbarthiad yr adar marw o'r digwyddiad hwn yn golygu bod y cyhoedd yn ymwybodol iawn o'r sefyllfa ddifrifol. Cyfyngwyd ar weithgarwch gwyddonol, fel modrwyo adar, er bod hyn wedi arwain at rai anawsterau wrth fonitro'r sefyllfa. Roedd y Cydgynghor Gwarchod Natur (JNCC) yn monitro adroddiadau o bedair gwlad y DU. Darparwyd gwybodaeth ychwanegol hefyd ar y sefyllfa o sychder. Roedd rhywfaint o dystiolaeth wyddonol y gallai fod cyfnodau o sychder dros sawl blwyddyn, felly byddai'n hollbwysig parhau i reoli adnoddau dŵr. Roedd y sychder wedi datgelu data diddorol yn dilyn ymchwiliadau gwyddonol ar faint o nwyddau fferyllol a ganfuwyd mewn afonydd a'u heffaith ar ansawdd dŵr.

Eitem 5: Adroddiadau Diweddarau'r Pwyllgorau

17. Nododd y Cadeirydd mai hwn oedd cyfarfod olaf Catherine Brown o'r Bwrdd a diolchodd iddi ar ran y Bwrdd am ei holl waith caled fel aelod o'r Bwrdd a Chadeirydd y Pwyllgor.
18. Rhoddodd Dr Rosie Plummer, ar ran Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (ARAC) y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd 8 Medi. Byddai cofnodion y cyfarfod yn cael eu dosbarthu i holl aelodau'r Bwrdd. Bu'r ARAC yn craffu ar y gwariant o £2.6m ar y System Rheoli Gwybodaeth Labordai (LIMS) na chafodd ei chomisiynu, a'r gorwariant a'r gor-reddeg perthnasol ar brosiect Twyni Byw. Roedd ARAC yn pryderu bod staff rheng flaen a rheolwyr canol yn wynebu sefyllfaoedd heriol heb gefnogaeth a goruchwyliaeth ddigonol gan Dimau Arwain a Gweithredol. Nodwyd camau myfyrio a dysgu pellach o'r prosiectau hyn i'r Tîm Gweithredol eu datblygu a'u rhannu â'r Bwrdd.
19. Bu ARAC hefyd yn edrych yn fanwl ar y risg o gydymffurfio a daeth i'r casgliad nad oedd y rheolaethau presennol yn cyfiawnhau gostwng y lefel risg bresennol. Nid oedd ARAC yn hyderus y byddai'r rheolaethau arfaethedig yn lleihau'r lefel risg bresennol pe byddent yn cael eu gweithredu. Gofynnwyd am waith pellach i sicrhau dull mwy cadarn o reoli'r risg hon. Derbyniwyd a nodwyd nifer o adroddiadau Archwilio Mewnol. Pwysleisiodd ARAC fod Archwilio Mewnol yn gyfrifol am y farn yn eu hadroddiadau eu hunain ac yn gwneud eu hasesiad eu hunain o risg sefydliadol. Pwysleisiodd ARAC hefyd fod disgwyl i reolwyr ganolbwyntio ar eglurder eu hymatebion. Fe wnaeth pawb gydnabod mai dyma oedd cyfarfod ARAC olaf Catherine Brown a mynegwyd eu gwerthfawrogiad o'i gwaith fel Cadeirydd ARAC a dymuno'n dda iddi i'r dyfodol. Yna cynhaliwyd sesiwn gaeedig gyda'r Pennaeth Archwilio Mewnol.
20. Rhoddodd Peter Rigby, fel Cadeirydd y Pwyllgor Cynghori ar Dystiolaeth (EAC), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y gwaith ers y cyfarfod a gynhaliwyd 7 Mehefin.

21. Rhoddodd Syr David Henshaw, fel Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid, y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Medi. Roedd hwn wedi bod yn gyfarfod llawn iawn, gan gynnwys rhai trafodaethau heriol. Roedd y gwariant presennol a chyllideb y dyfodol wedi'u hadolygu a chraffwyd ar yr Adolygiad Strategol o Godi Tâl. Trafodwyd y Cynllun Corfforaethol. Byddai Cadeirydd newydd y Pwyllgor Cyllid yn cael ei benodi unwaith y byddai aelodau newydd y Bwrdd yn eu swyddi.
22. Rhoddodd Julia Cherrett, fel Cadeirydd Dros Dro'r Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd (FRMC), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y gwaith ers y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1 Gorffennaf. Cafodd yr FRMC gyfle i adolygu papur Prosiect y System Rhybudd rhag Llifogydd a gafodd ei ystyried yn sesiwn breifat y Bwrdd ddoe. Trefnwyd cyfarfod gyda Chadeirydd y Pwyllgor Llifogydd ac Erydu Arfordirol. Byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ym mis Hydref.
23. Rhoddodd Julia Cherrett, fel Cadeirydd y Pwyllgor Pobl a Thaliadau (PaRC), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd 13 Medi. Roedd trosolwg o'r Rhaglen Drawsnewid newydd wedi'i roi, gan gynnwys golwg fanwl ar ddenu a chadw staff ac ymgysylltu â gweithwyr. Roedd PaRC yn falch o weld yr holl drefniadau a oedd wedi'u rhoi ar waith i yrru'r newidiadau yn eu blaenau. Adolygwyd yr Adroddiad Cwynion Blyneddol. Bu cynnydd bychan yn nifer y cwynion, ond roedd nifer y cwynion i'r Ombwdsmon yn gostwng ac roedd mwy o gwynion yn cael eu datrys yn gynharach. Cymerwyd cam gweithredu i roi adborth i'r Bwrdd ar wersi a ddysgwyd ar gwynion. Awgrymwyd y gellid cynnwys hyn fel rhan o'r Dangoswrdd Perfformiad yn y dyfodol. Adolygwyd y Wybodaeth Reoli gan gynnwys niferoedd staff. Byddai angen gwneud rhagor o waith wrth ymdrin â Phenodiadau Cyfnod Penodol. Nodwyd bod absenoldeb yn parhau i fod yn is na'r meincnod. Darparwyd y diweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch. Adolygwyd y Risg Gallu a Gwerthoedd.
24. Rhoddodd Dr Rosie Plummer, fel Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig (PrAC), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y gwaith ers y cyfarfod a gynhaliwyd 21 Mehefin. Roedd y manylion wedi'u cynnwys yn y papur. Cynhelir y cyfarfod nesaf 6 Hydref. Nodwyd y newid mewn cyfrifoldeb Gweinidogol am y dynodiad parc cenedlaethol newydd posibl.
25. Rhoddodd Zoe Henderson, fel Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru (WLMF), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd 5 Medi. Cymerwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Roedd cyfarfod yr is-grŵp ar 19 Medi wedi'i ganslo oherwydd angladd y Frenhines. Roedd is-grŵp, dan arweiniad Chris Mills o Afonydd Cymru, wedi bod yn edrych ar fesurau amgen o fewn y ddeddfwriaeth ar gyfer y rheoliadau dŵr, ynghylch sut y gellid gwella hyn i helpu ffermwyr a'r amgylchedd yn fwy. Byddai adroddiad gan yr is-grŵp yn cael ei gyflwyno gerbron cyfarfod WLMF ym mis Hydref.

Eitem 6: Adroddiad Chwarter 1 Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Cyflwynydd: Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch

26. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Datblygu Corfforaethol yr eitem. Roedd Adroddiad Ch1 Llesiant, Iechyd a Diogelwch wedi'i drafod gan PaRC yn eu cyfarfod diweddar. Roedd yr Adroddiad yn cynnwys diweddariad ar y ddwy farwolaeth a oedd wedi digwydd yn anffodus ar Ystad CNC. Roedd mwy o waith wedi'i wneud ar y data ac roedd bellach yn cynnwys dadansoddiad o dueddiadau. Roedd angen hwb sefydliadol ar fonitro gweithredol. Roedd PaRC wedi argymhell y dylid adolygu effaith cyrsiau dysgu a datblygu ochr yn ochr â'r ffocws ar bresenoldeb mewn cyrsiau.

27. Rhoddodd y Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch drosolwg o'r ddau Adolygiad o Ddigwyddiadau Difrifol (SIRs). Roedd un digwyddiad, a oedd yn ymwneud â gwaith coedwigaeth, wedi'i gwblhau ac roedd gydag aelod o'r Tîm Arwain am sylwadau. Roedd y digwyddiad arall, a ddigwyddodd ym maes parcio Niwbwrch, yn cynnwys tri cham gweithredu. Roedd dau wedi'u cwblhau, ac roedd y llall yn gam gweithredu mwy hirdymor ynghylch cynnal a chadw'r maes parcio. Darparwyd crynodeb o'r sefyllfa barhaus gyda'r ddwy farwolaeth. Roedd dau ddigwyddiad lle bu angen rhoi adroddiad i RIDDOR: roedd adroddiad rhagofalus wedi'i anfon at yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) ynghylch cyfarpar plymio; roedd y llall yn ymwneud â digwyddiad gyda cheffyl yn anafu contractwr CNC ar dir trydydd parti. Byddai ail-achrediad Safon Iechyd Corfforaethol o'r wobwr arian yn digwydd ym mis Rhagfyr. Roedd CNC wedi ymrwymo i'r Addewid Menopos yn y Gweithle.
28. Ystyriodd aelodau'r Bwrdd gynnwys yr Adroddiad. Trafodwyd y digwyddiadau yn ymwneud ag aelodau o'r cyhoedd. Eglurwyd bod proses SIR bob amser yn cael ei hagor lle ceir achosion trist o farwolaethau, ond ei bod fel arfer yn cael ei gohirio yn ystod ymchwiliadau swyddogol. Byddai'r dysgu wedyn yn digwydd ar ôl cwblhau hyn. Fodd bynnag, cadarnhawyd na fyddai unrhyw waith brys sy'n ofynnol yn yr achosion hyn yn cael ei ohirio.
29. Roedd aelodau'r Bwrdd yn falch o weld y cynnydd yn y Wybodaeth Reoli, a gofynnwyd beth a ddysgwyd o hyn, yn enwedig ynghylch tueddiadau a Methiannau Agos. Eglurodd y Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch fod canllawiau wedi'u rhoi i reolwyr ar ddiffiniadau o Ddigwyddiadau a Methiannau Agos, felly roedd disgwyl gweld cynnydd mewn adroddiadau pe byddai'r canllawiau yn effeithiol. Ystyriwyd adroddiadau gan gontractwyr ac roedd canllawiau ar gael iddynt hefyd. Cadarnhawyd bod adroddiadau wedi'u cynnwys yn eu cytundebau gyda CNC.
30. Trafodwyd y digwyddiad gyda'r offer plymio. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau fod hyn wedi'i nodi yn ystod arolygiad ac felly'n cael ei weld fel enghraifft gadarnhaol, y byddai'r HSE yn ei rhaeadru ledled y DU.

WEDI'I GYMERADWYO: Adroddiad Ch1 Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Eitem 7: Adroddiad Chwarter 1 y Dangosfwrdd Perfformiad Cynllun Busnes

Cyflwynydd: Clare Pillman, Prif Weithredwr

Yn bresennol: Caroline Hawkins, Rheolwr Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad ac Asesu Strategol, Sarah Williams, Pennaeth y Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni; Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir

31. Cyflwynodd y Prif Weithredwr Adroddiad Chwarter 1 y Dangosfwrdd Perfformiad Cynllun Busnes hyd at ddiwedd mis Mehefin. Statws cyffredinol Coch Melyn Gwyrdd (RAG) y mesurau yn y Dangosfwrdd Perfformiad oedd un Coch, un yn amherthnasol, chwech Melyn a 23 Gwyrdd. Roedd y mesurau Perfformiad Mewnol yn cynnwys un Coch, pump Melyn, a phump Gwyrdd.
32. Roedd y mesur Dangosfwrdd Perfformiad Coch yn ymwneud ag achosion o dorri cydymffurfiaeth fel rhan o waith rheoleiddio. Roedd y mesur yn olrhain camau dilynol wedi achosion o dorri cydymffurfiaeth o fewn chwe mis. Roedd tri o'r 13 o doriadau Categori 1 a 2 a nodwyd ar gyfer gwaith cydymffurfio pellach yn parhau i fynd rhagddynt, ac roedd y rhain wedi'u blaenoriaethu i sicrhau bod gweithredwyr yn cymryd camau

priodol i gydymffurfio unwaith eto. Roedd perfformiad yn 91% gyda tharged o 95%, ac roedd y tîm yn hyderus o gyrraedd Gwyrdd erbyn diwedd y flwyddyn.

33. Eglurwyd y mesur a nodwyd yn amherthnasol (Amh.). Roedd y mesur hwn yn ymwneud â chefnogi LIC gyda'r Bil Amaethyddiaeth. Roedd amserlen wedi'i phennu yn y Mesur Perfformiad, ond nid oedd hyn wedi ystyried yr oedi cyn i LIC symud ymlaen, a gohiriwyd cyhoeddi tan yr hydref. Byddai rhagor o fanylion yn cael eu rhannu am hyn ym mis Tachwedd.
34. Roedd chwe mesur yn Felyn yn Ch1. Eglurwyd y mesur 'cynnal asedau mewn perygl o lifogydd mewn lleoliadau risg uchel ar y cyflwr targed'. Roedd hyn yn 97.9% gyda 75 yn is na'r cyflwr gofynnol. Roedd Archwiliad wedi'i gynnal yn ddiweddar yn y maes hwn a byddai adroddiad yn cael ei ddarparu i ARAC a FRMC. Roedd Ceisiadau Camau Unioni UKWAS (CARs) wedi symud i Felyn gan nad oedd hyder llawn eto y byddai'r camau a gymerwyd yn dod i rym. Roedd staff yn paratoi ar gyfer yr archwiliad yn yr hydref a disgwylir iddo fod yn Wyrdd erbyn Ch3. Roedd y gwaith o gyflwyno rhaglenni i adolygu gofynion ansawdd dŵr statudol wedi'i ohirio oherwydd Covid ac yn dal i geisio dal i fyny. Roedd cynllun prosiect diwygiedig yn ei le ac roedd LIC yn ymwybodol o'r dyddiadau cwblhau. Roedd disgwyl iddo fod yn Wyrdd erbyn diwedd y flwyddyn. Roedd gwaith yn mynd rhagddo ar argymhellion yr Adolygiad Llifogydd, a oedd yn bwriadu cau'r rhaglen a symud i Fusnes Fel Arfer (BAU), ond byddai FRMC yn parhau i olrhain cynnydd.
35. Cyflwynwyd y mesurau Perfformiad Mewnol. Nodwyd bod Monitro Gweithredol Iechyd a Diogelwch yn Goch, a thynnwyd sylw at y camau sy'n cael eu cymryd yn yr Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch. Roedd trafodaethau wedi'u cynnal yn PaRC ar Sgwrs, a gafodd ei raddio'n Felyn. Roedd disgwyl i hyn fod yn Wyrdd erbyn diwedd y flwyddyn. Roedd y perfformiad talu yn Felyn, a oedd ychydig yn is, ond disgwylir iddo fod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.
36. Ymunodd y Pennaeth Stiwardiaeth Tir â'r cyfarfod i egluro'r oedi gyda CARs UKWAS. Eglurwyd bod un CAR mawr wedi codi yn ymwneud â pholisi wedi dyddio, a oedd wedi'i gau o fewn dyddiau. Roedd un CAR mân yn ymwneud â phe cyn cymorth cyntaf wedi dyddio ac roedd y CAR yn ymwneud â chryfhau'r prosesau o amgylch citiau cymorth cyntaf. Roedd hwn bellach wedi'i gau a byddai archwiliad UKWAS ym mis Tachwedd yn cael ei gynnal heb unrhyw CARs agored. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu (EPP) mai'r nod oedd peidio â chael unrhyw CARs mawr neu fach ac felly Melyn oedd y sgôr ar hyn o bryd.
37. Cadarnhaodd Julia Cherrett, fel Cadeirydd dros dro'r FRMC, y byddai'r adroddiadau terfynu ar weithredu argymhellion yr Adolygiad Llifogydd yn cael eu monitro gan y Bwrdd Busnes Llifogydd, gyda'r FRMC yn goruchwyllo. Roedd y dull cadarn o sicrhau bod y camau gweithredu wedi'u hymgorffori'n briodol wedi arwain at fesur Melyn.
38. Argymhellodd y Cadeirydd y dylid cynnwys adroddiad tueddiadau ar y Mesurau Perfformiad er mwyn gallu cymharu ar draws y blynyddoedd. Gofynnwyd hefyd bod camau olrhain cynnydd y Cynllun Corfforaethol a'r Rhaglen Drawsnewid yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad.

WEDI'I GYMERADWYO: Adroddiad Chwarter 1 y Dangosfwrdd Perfformiad Cynllun Busnes.

Eitem 8: Adolygu Penderfyniad Helfeydd Dilyn Trywydd

Cyflwynwyr: Ieuan Williams, Uwch Syrfëwr Arbenigol; Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir

39. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu'r eitem. Nodwyd, pan benderfynodd y Bwrdd atal helfeydd dilyn trywydd ar Ystad Coetir Llywodraeth Cymru (YCLIC) am y tro cyntaf, dim ond un ffactor ymhlith nifer a ystyriwyd oedd y diffyg hyder mewn goruchwyliaeth gadarn o'r gweithgaredd, yn dilyn collfarnu Cyfarwyddwr Cymdeithas Meistri'r Cŵn Hela (MFHA) ar y pryd. Roedd y Tîm Gweithredol wedi adolygu manylion yr apêl a chanlyniad yr achos llys, ac wedi dod i'r casgliad bod y gofynion adnoddau i oruchwyllo'r gweithgaredd a barn y Gweinidog ar helfeydd dilyn trywydd yn parhau i fod yn ffactorau arwyddocaol. Roedd y Tîm Gweithredol wedi ystyried y sefyllfa a'r cyd-destun strategol ac wedi argymhell na ddylid cynnal adolygiad tra bod gwaith ar ddatblygu strategaeth hamdden newydd yn mynd rhagddo. Byddai'r fframwaith a'r strategaeth hamdden yn cynnwys yr holl weithgareddau hamdden ar Ystad CNC a byddent yn cael eu datblygu ar y cyd â rhanddeiliaid. Felly gofynnwyd am gymeradwyaeth y Bwrdd ar gyfer y penderfyniad hwn.
40. Rhoddodd y Cadeirydd gyd-destun llywodraethu'r drafodaeth a nododd gyfrifoldebau CNC i dirfeddiannwr yr Ystad.
41. Cafwyd dadl gadarn ynghylch yr argymhelliad. Cydnabuwyd yr angen am strategaeth hamdden ond byddai'n bwysig cyflwyno hyn fesul cam yn erbyn y Cynllun Corfforaethol newydd, i sicrhau eu bod ar y cyd ac yn integredig. Holodd aelodau'r Bwrdd a fyddai angen adolygu'r holl benderfyniadau sy'n ymwneud â hamdden, fel y penderfyniad ar chwaraeon moduro, pan fyddai'r strategaeth hamdden ar waith. Eglurwyd na fyddai penderfyniadau blaenorol yn cael eu hailystyried, ond byddai unrhyw gynigion newydd a gyflwynir yn cael eu hadolygu o dan y strategaeth newydd, a fyddai'n destun ymgynghoriad â rhanddeiliaid. Mynegwyd pryderon ynghylch yr amser posibl fyddai ei angen i ddatblygu'r strategaeth. Awgrymwyd y gellid ceisio sefyllfa dros dro tra bod y strategaeth hamdden yn cael ei datblygu.
42. Roedd rhywfaint o gefnogaeth ymhlith aelodau'r Bwrdd i wrthdroi'r penderfyniad i roi'r gorau i ganiatáu helfeydd dilyn trywydd, gyda'r awgrym na fyddai'r penderfyniad wedi'i wneud pe na bai'r achos llys gwreiddiol wedi rhoi dyfarniad euog. Mynegwyd pryderon nad oedd y Bwrdd mewn sefyllfa dda i ddeall y materion sy'n wynebu bywyd cymunedol gwledig, ond fe gafodd hyn ei wrthod yn gryf. Tynnwyd sylw at rôl Ystad CNC o ran cefnogi llesiant cefn gwlad Cymru a disgrifiwyd y pwysau presennol ar y gymuned wledig a ffermio. Amlygwyd nad oedd tystiolaeth o hela anghyfreithlon ac awgrymwyd y dylid cynnal trafodaethau gyda'r sefydliadau dan sylw ynghylch sut i sicrhau na fyddai hela anghyfreithlon yn digwydd yn y dyfodol.
43. Trafodwyd pwysigrwydd tystiolaeth ar gyfer y penderfyniad, yn enwedig o ystyried rôl CNC fel sefydliad sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Ystyriwyd yr angen am dystiolaeth bellach ar y mater hwn, yn enwedig o ran gwneud penderfyniadau anodd am adnoddau'n wrthrychol. Byddai angen ystyried tystiolaeth feintiol yn erbyn tystiolaeth ansoddol, a bod yn glir ynghylch sut i gynnal y sylfaen dystiolaeth. Cytunwyd y dylai hyn fod yn rhan bwysig o'r strategaeth a'r fframwaith hamdden. Cytunwyd hefyd y byddai angen canllawiau clir gan Lywodraeth Cymru a'r Gweinidog ar y dull a ffeirir ganddynt o gynnal helfeydd dilyn trywydd. Cadarnhaodd y Cadeirydd y byddai'n codi'r cwestiwn gyda'r Gweinidog yn eu cyfarfod nesaf.
44. Nododd aelodau'r Bwrdd y llythyrau a ddaeth i law'r Bwrdd oddi wrth bartïon â diddordeb, a holwyd ynghylch y gwaith a'r ymgysylltu gyda'r grwpiau hyn hyd yma. Cadarnhaodd y Pennaeth Stiwardiaeth Tir nad oedd unrhyw drafodaethau sylweddol wedi'u cynnal eto

gan fod angen arweiniad gan y Bwrdd cyn i'r rhain gael eu cynnal. Cadarnhaodd y Cadeirydd y byddai'n hapus i gwrdd â'r rhai a oedd wedi ysgrifennu ar y mater hwn.

45. Cytunodd y Bwrdd y byddai angen strategaeth hamdden er mwyn gwneud penderfyniadau yn y dyfodol yn erbyn fframwaith a sylfaen dystiolaeth y cytunwyd arnynt, gan symud ymlaen drwy Bwyllgor Ystad Tir newydd CNC. Er bod amrywiaeth o wahanol safbwyntiau wedi codi yn y ddadl, cytunodd y Bwrdd ar y cyd i gymeradwyo penderfyniad y Tîm Gweithredol i beidio ag adolygu'r sefyllfa ar helfeydd dilyn trywydd tra bod y strategaeth hamdden yn dal i gael ei datblygu. Cytunwyd y dylid cyflwyno llinell amser lawn ar gyfer datblygu'r strategaeth hamdden gerbron cyfarfod nesaf y Bwrdd ym mis Tachwedd.

CAM GWEITHREDU: Cyflwyno llinell amser lawn ar gyfer datblygu'r Strategaeth Hamdden gerbron cyfarfod nesaf y Bwrdd ym mis Tachwedd.

WEDI'I GEFNOGI: Penderfyniad y Tîm Gweithredol i beidio â cheisio bod y Bwrdd yn adolygu ei benderfyniad blaenorol i roi'r gorau i ganiatáu helfeydd dilyn trywydd ar Ystad CNC.

Eitem 9: Pwyllgor Ystad Tir Arfaethedig CNC

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd
Yn bresennol: Victoria Painter, Rheolwr Llywodraethu a Risg; Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir

46. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau'r eitem. Roedd y Bwrdd wedi cytuno yn y cyfarfod diwethaf i greu Pwyllgor Ystad Tir CNC (NRWLEC). Cynigiwyd y byddai'r Athro Calvin Jones yn Gadeirydd gyda'r Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau yn noddwr y Tîm Gweithredol.
47. Nododd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd mai'r gobaith, ar adeg drafftio'r papur, oedd cael y cyfarfod cyntaf ym mis Hydref ond byddai hyn nawr yn cael ei drefnu cyn gynted â phosibl, unwaith y byddai'r aelodaeth wedi'i chadarnhau.
48. Cadarnhaodd y Cadeirydd eu bod yn disgwyl i aelodau newydd y Bwrdd ymuno â'r Pwyllgor, ond gwahoddwyd gwirfoddolwyr o aelodaeth bresennol y Bwrdd i wasanaethu ar y Pwyllgor. Mynegodd yr aelodau Bwrdd canlynol ddiddordeb mewn rôl ar y Pwyllgor: Geraint Davies, Dr Rosie Plummer, yr Athro Steve Ormerod.
49. Nododd aelodau'r Bwrdd y byddai cydbwysedd yr aelodaeth yn hollbwysig. Argymhellwyd bod angen mireinio'r Cylch Gorchwyl ychydig er mwyn egluro ei rôl o ran rhoi cymorth sicrwydd i'r Bwrdd ac i egluro'r cylch gorchwyl ar gyfer y gwaith ar draws NRWLEC a PrAC. Awgrymwyd y gellid cynhyrchu diagram i fapio ar draws y fforymau a oedd yn ystyried y mathau hyn o feysydd.

WEDI'I GYMERADWYO: Y trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Pwyllgor Ystad Tir newydd CNC

Eitem 10: Newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS)

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd

50. Cyflwynodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd yr eitem a rhoddodd fwy o fanylion am y newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS). Roedd y diwygiad cyntaf yn ymwneud â'r Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir. Roedd y geiriad wedi'i ddiwygio i adlewyrchu anghenion gweithgarwch Masnachol ac ychwanegwyd llinell newydd i ymgorffori anghenion gweithgarwch Stiwardiaeth Tir. Byddai hyn yn rhoi

egllurder ynghylch y rolau a'r cyfrifoldebau sy'n ymwneud â gwerthu a chaffael tir ac yn egluro'r gwahaniaethau rhwng y dulliau Masnachol a Stiwardiaeth Tir. Disgrifiwyd y llwybr cymeradwyo Trefniadau Llywodraethu fel y nodwyd yn y papur.

51. Disgrifiwyd yr ail ddiwygiad arfaethedig. Roedd hon yn llinell newydd gan y Bwrdd Busnes Rheoleiddio (REGBB), ac nid oedd unrhyw gynsail. Roeddent wedi datblygu Nodyn Cyfarwyddyd Gweithredol (OGN) newydd ynghylch tynnu adleoliadau yn ôl, a ddaeth i law oddi wrth Is-grŵp Gwastraff REGBB. Cynigiwyd y ddwy linell newydd i egluro'r cysondeb â phrosesau eraill.

52. Cymeradwyodd y Bwrdd y newidiadau arfaethedig i'r SaLS.

WEDI'I GYMERADWYO: Y newid arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS) o'r Byrddau Stiwardiaeth Tir a Busnes Rheoleiddio

Eitem 11: Sylfaen Dystiolaeth Ofynnol ar gyfer Gwella Ansawdd Dŵr yng Nghymru a Thystiolaeth Diweddariad Strategol

Cyflwynwyr: Chris Collins, Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth; Alun Attwood, Rheolwr, Monitro ac Adrodd

53. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu'r eitem.

54. Rhoddodd y Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth gyflwyniad i ystyried sut olwg fyddai ar y sylfaen dystiolaeth ansawdd dŵr a sut y gellid llenwi'r bwch tystiolaeth gyda'r adnoddau cyfyngedig sydd ar gael. Disgrifiwyd technolegau a ffyrdd newydd o weithio a thynnwyd sylw at bwysigrwydd datblygu gwaith gyda phartneriaid. Rhannwyd y gwaith ar ddadansoddeg data ac eglurwyd y duedd data o'r 1990au ar lefelau ffofforws mewn afonydd ledled Cymru. Disgrifiwyd y defnydd o dechnoleg newydd ar gyfer samplu dŵr. Eglurwyd y dull gwarchod presennol o fonitro a'r gwaith sydd ynghlwm wrth symud tuag at ddull mwy ystwyth. Disgrifiwyd y buddsoddiad cyfalaf ar synwryddion ariannu yn Afon Gwy i fonitro mewn amser gwir. Rhannwyd yr ystod o faterion y gellid eu monitro, er eglurwyd bod anawsterau wrth fesur ffofforws gyda'r dechnoleg gyfredol.

55. Rhannwyd y dull a ddefnyddir i liniaru prinder data. Cyflwynwyd map gwres o ddata gwyddonwyr llewg a disgrifiwyd y defnydd o'r data hwn. Nodwyd bod rhai heriau o ran dosbarthiad daearyddol ac ansawdd data. Roedd gwaith yn cael ei wneud gyda'r Ymddiriedolaeth Afonydd ar Afon Wysg a byddai dull tebyg yn cael ei ystyried gydag Afon Gwy.

56. Eglurodd Cyfarwyddwr Gweithredol EPP y byddai ffocws trafodaeth y Bwrdd ar fonitro yn wyneb yr adnoddau prin, y defnydd o ddatblygiadau technolegol, y dull o rannu tystiolaeth i'w defnyddio gan eraill, a gweithio gyda phartneriaid ac eraill, fel gwyddonwyr llewg a phrifysgolion, i ddatblygu dull cyfunol gyda'r materion hyn.

57. Tynnodd y Cadeirydd sylw at gynhadledd y Prif Weinidog ar ansawdd dŵr a'r gwaith sy'n cael ei wneud gan amrywiaeth o bartïon i ddod â rhaglen gydgysylltiedig at ei gilydd. Cydnabuwyd yr heriau ariannol ond roedd angen cyflawni un fersiwn o'r gwirionedd. Byddai angen symud y tu hwnt i'r ffocws presennol ar roi bai, tuag at bawb yn cydweithio gyda chyfrifoldeb ar y cyd.

58. Awgrymwyd y gallai CNC chwarae rhan mewn hwyluso a galluogi ymdrech ar y cyd wrth harneisio ac ymgysylltu ar draws y sbectrwm i ddatblygu un llwyfan. Nodwyd bod pethau

wedi symud ymlaen yn gyflym yn ystod y flwyddyn ddiwethaf o ran ymgysylltu a bod angen symud nawr at delerau gweithredu pendant.

59. Trafodwyd pwysigrwydd gwyddoniaeth leyg. Amlygwyd y sgôp ar gyfer harneisio mewnbwn gan amaturiaid ymroddedig yn yr un modd â'r Swyddfa Dywydd ac ehangder y cyfleoedd gyda'r prifysgolion. Nodwyd y pwysigrwydd o sicrhau ansawdd data gwyddoniaeth leyg. Disgrifiodd y Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth beth o'r gwaith cydweithredol a oedd yn digwydd ar hyn o bryd ac eglurodd fod cyllid wedi'i gytuno ar gyfer cydlynedd gwyddoniaeth leyg. Amlygwyd gwerth cynnwys grwpiau fel ffermwyr a physgotwyr mewn gwyddoniaeth leyg. Disgrifiodd y Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth y gwaith sy'n cael ei wneud gyda physgotwyr ar Afon Gwy a chytunodd y byddai'n dda symud ymlaen gyda grwpiau eraill. Disgrifiwyd ap Tywi a ddatblygwyd gan Goleg Gelli Aur, ac argymhellwyd y dylai hyn gael ei ystyried gan y tîm, ynghyd â data o brosiect LIFE Afon Dyfrdwy a'i waith gyda ffermwyr. Cytunodd y Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth i fynd ar drywydd hyn.
60. Trafodwyd y gwaith o ddehongli'r data. Cydnabuwyd y byddai angen deall effaith fiolegol y data a gasglwyd yn well. Gallai'r newid o fonitro gwarchodol i fonitro ystwyth alluogi monitro sydd wedi'i dargedu a'i ddadansoddi'n fwy, ond nodwyd bod Asiantaeth yr Amgylchedd wedi cael rhywfaint o feirniadaeth wrth symud i'r dull hwn oherwydd y gostyngiad canfyddedig mewn gwaith monitro. Holwyd a fyddai'n bosibl rhagweld tueddiadau o'r data cyfredol mewn ffordd debyg i ddata newid hinsawdd. Eglurodd y Rheolwr, Monitro ac Adrodd, y byddai angen datblygu'r agwedd hon. Cydnabuwyd y byddai angen i CNC ddatblygu a galluogi capasiti dadansoddi data.
61. Disgrifiodd y Cadeirydd y gwaith sy'n mynd rhagddo gyda'r cwmnïau dŵr a'r dull o gydweithio ar y mater. Byddai angen datblygu camau gweithredu i ddatblygu ac adeiladu clymblaid o bartneriaid, gan ddefnyddio pŵer CNC fel cynullydd. Byddai angen datblygu gweledigaeth o'r hyn y byddai data gwell yn ei ddarparu o ran ansawdd dŵr, er enghraifft wrth fesur effeithiolrwydd ymyriadau. Byddai angen gwella a datblygu'r broses o gyhoeddi a lledaenu data tuag at ddull sy'n canolbwyntio ar y defnyddiwr. Pwysleisiwyd bod ansawdd dŵr yn fater brys ac y byddai gwell prosesau casglu data yn cyfeirio camau wedi'u targedu.

Eitem 12: Ymgysylltu â'r Cyhoedd a Thryloywder mewn Cyfarfodydd Bwrdd

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd

62. Rhoddodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd gyflwyniad. Nodwyd bod y model hybrid presennol o gyfarfodydd Bwrdd yn wahanol iawn i'r model cyn-Covid, a thynnwyd sylw at bwysigrwydd ymgysylltiad gwell, yn enwedig gyda'r Cynllun Corfforaethol newydd. Roedd angen dod o hyd i ffordd o gydbwysu'r cyfle i ymgysylltu â gwneud penderfyniadau'n gyhoeddus. Ystyriwyd nad oedd y model presennol yn rhoi'r cwsmer yn gyntaf a rhannwyd y cynllun ar gyfer datblygu'r cynigion. Byddai hyn yn cynnwys ystyried sut aeth eraill ati'n llwyddiannus i wneud hyn. Rhannwyd y camau nesaf a fyddai'n cynnwys ymgynghoriad cyhoeddus ac estyn allan at aelodau'r cyhoedd sy'n mynychu cyfarfodydd y Bwrdd yn rheolaidd. Byddai cynigion yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd i'w cymeradwyo ym mis Tachwedd.
63. Amlygodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnach Strategaeth Ymgysylltu CNC. Nodwyd gweithio trwy gyfrwng y Gymraeg fel haen arall i'w hystyried. Trafodwyd y potensial o ystyried dulliau rhyngwladol. Trafododd aelodau'r Bwrdd y gwaith oedd yn cael ei wneud ar Natur a Ni a'r pwysigrwydd o ehangu cyrhaeddiad, er enghraifft, i'r genhedlaeth iau. Disgrifiwyd gwaith Byrddau ieuencid a'r pwysigrwydd o

gynyddu ymgysylltiad â phobl ifanc, o safbwynt cydraddoldeb ac amrywiaeth.
Awgrymwyd y gellid ystyried rôl aelod Bwrdd dan hyfforddiant neu aelod cyswllt.

Eitem 13: Rhagolwg y Bwrdd

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd

64. Rhannodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd ddogfen Rhagolwg y Bwrdd a rhoddodd drosolwg.
65. Gellid ehangu ar eitem y cynllun Strategaeth Ddigidol i ganiatáu i'r Bwrdd ystyried y Rhaglen Drawsnewid yn ehangach. Ni fyddai'r eitem ar y Dynodiad Parc Cenedlaethol newydd yn barod ar gyfer cyfarfod mis Tachwedd a byddai'n cael ei symud ymlaen i fis Ionawr.

Eitem 14: UFA

66. Roedd Cylch Gorchwyl y Bwrdd wedi'i ddsbarthu ar gyfer sylwadau cyn y cyfarfod. Cymeradwyodd y Bwrdd Gylch Gorchwyl y Bwrdd.

WEDI'I GYMERADWYO: Cylch Gorchwyl y Bwrdd

- Daeth cyfarfod y Bwrdd i ben –

Sesiwn Holi ac Ateb Gyhoeddus

67. Cymerodd y Bwrdd gwestiynau gan Mr Kim Waters o Undeb Afonydd Cymru ar faterion ansawdd dŵr, yn ymwneud yn benodol ag Afon Gwy ac Afon Wysg.

- Daeth y cyfarfod i ben –